

Förordning om statistik över jordbruksföretag

Finansdepartementet

2016-12-30

Dokumentbeteckning

KOM (2016) 786

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om integrerad statistik över jordbruksföretag och om upphävande av förordningarna (EG) nr 1166/2008 och (EU) nr 1337/2011

Sammanfattning

Förslaget är en ny ramförordning om strukturstatistik inom jordbruksområdet. Det handlar t.ex. om statistik över antalet djur och deras ålder och om jordbrukarna och deras maskinpark. Förordningen är tänkt att ersätta förordningen om undersökningar om jordbrukets struktur och en undersökning om produktionsmetoder inom jordbruket och förordningen om europeisk statistik över permanenta grödor.

Regeringen stöder förslaget men anser att kommissionens befogenhet att besluta om delegerade akter bör begränsas i tid.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommittén för det europeiska statistiksystemet antog i november 2015 en strategi för jordbruksstatistik 2020 och framåt. Strategin syftar till att göra datainsamlingsprocessen effektivare och mer relevant. Föreliggande förslag om strukturstatistik inom jordbruksområdet är den första av två nya ramförordningar. Ett andra förslag om produktionsstatistik förbereds. Förordning (EG) nr 138/2004 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen planeras vara kvar oförändrad. Förslaget ingår som en del i kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (REFIT).

1.2 Förslagets innehåll

Förordningens omfattning

Förordningen syftar till att fastställa en ram för europeisk statistik om jordbruksföretag.

Täckning

De uppgifter som krävs enligt denna förordning ska omfatta 98 procent av den totala utnyttjade jordbruksarealen och 98 procent av djurenheterna i medlemsstaten.

Datakällor

För att erhålla de uppgifter som avses i denna förordning ska medlemsstaterna genomföra statistiska undersökningar.

Grundläggande data

Medlemsstaterna ska samla in och tillhandahålla grundläggande data om arealer av grödor, antal djur fördelat på olika djurslag och åldersgrupper samt information om brukaren och om jordbruksföretaget för referensåren 2020, 2023 och 2026. Insamlingen av grundläggande data för undersökningen referensåret 2020 ska utföras som en totalundersökning.

Moduldata

Medlemsstaterna ska samla in och tillhandahålla följande moduldata; Arbetstid och kombinationsverksamheter, modul för år 2020, 2023 och 2026, Landsbygdsutveckling, modul för år 2020, 2023 och 2026, Djurhållning och gödselhantering, modul för år 2020 och 2026, Bevattning, modul för år 2023, Markhanteringsmetoder, modul för år 2023, Maskiner och inventarier, modul för år 2023, Frukträd, modul för år 2023, Vingårdar, modul för år 2026.

Tillfälliga data

Kommissionen ska ges befogenhet att anta genomförandeakter i syfte att specificera den information som ska lämnas för tillfälliga data.

Utövande av delegering

Befogenhet att anta delegerade akter ska ges till kommissionen tills vidare från och med det datum då förordningen träder i kraft.

Upphävande av förordningar

Förordningen (EU) nr 1337/2011 om europeisk statistik över permanenta grödor ska upphöra att gälla den 1 januari 2022. Förordningen (EG) nr 1166/2008 om undersökningar om jordbrukets struktur och en undersökning om produktionsmetoder inom jordbruket ska upphöra att gälla den 1 januari 2019.

1.3 Gällande svenska regler och förslaget effekt på dessa 2016/17:FPM49

Gällande svenska regler är lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Förslaget väntas inte innebära någon förändring i det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget bedöms vara kostnadsneutralt jämfört med de aktuella förordningar som gäller i dag. Förslaget har ekonomiska konsekvenser för EU-budgeten för 2019-2020, och möjliga ekonomiska konsekvenser fram till 2028 beroende på nästa flerårsbudget. Det totala anslaget under nuvarande flerårsbudget är beräknat till 40 miljoner euro.

I kommissionens konsekvensanalys identifieras tre huvudsakliga problem med det europeiska jordbruksstatistiksystemet. Det handlar om att nya behov av data inte kan tillgodoses. Det handlar också om att datainsamlingarna inte är tillräckligt harmoniserade och att uppgiftslämnarbördan är för betungande. Fyra alternativ bedöms kunna adressera problemen. Alternativ 1 innebär att ingen unionsåtgärd vidtas. Det innebär att förordning (EG) nr 1166/2008 upphör att gälla 2018 och att insamlingen av strukturella data om jordbruket överläts till medlemsstaterna. Övriga rättsakter skulle fortsatt gälla men med försämrad kvalitet som följd. Alternativ 2 innebär att förordning (EG) nr 1166/2008 förlängs efter 2018. Det innebär att nuvarande system, som är i kraft sedan 1966, skulle fortsätta utan att statistiken rationaliseras. Alternativ 3 innebär att all lagstiftning som rör jordbruksstatistik integreras i en enda ramförordning. Alternativ 4 innebär att två nya ramförordningar införs stegvis, dels föreliggande förslag till ramförordning om strukturstatistik, dels en kommande ramförordning om produktionsstatistik. Eurostat och de viktigaste intressenterna förordar alternativ 4.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stöder förslaget men anser att kommissionens befogenhet att besluta om delegerade akter bör begränsas i tid.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets ståndpunkt är ännu inte känd.

Förslaget har remitterats till Statens jordbruksverk och Statistiska centralbyrån (SCB). Remissinstansernas synpunkter har ännu inte kommit in.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 338.1 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen är tillämplig eftersom förslaget inte omfattas av unionens exklusiva behörighet. Det europeiska statistiksystemet tillhandahåller en infrastruktur för statistiska uppgifter. Systemet är utformat för att tillgodose behoven hos många användare, inklusive beslutsfattare i demokratiska samhällen. Förslaget till denna förordning har, enligt kommissionen, utformats för att skydda kärnverksamheten hos parterna i det europeiska statistiksystemet och samtidigt öka effektiviteten och se till att onödiga ändringar och dubbelarbete i möjligaste mån undviks. Den insamling av statistik som omfattas av förslaget sker för närvarande enligt olika regler på unionsnivå. Syftet med förslaget är att rationalisera och modernisera insamlingen av jordbruksstatistik inom en ramförordning medan all annan jordbruksstatistik skulle ingå i en annan ramförordning. Det är endast möjligt att tillhandahålla unionsövergripande, jämförbar statistik för policyändamål genom åtgärder på unionsnivå. Ett av de viktigaste kriterierna som de statistiska uppgifterna måste uppfylla är att de är samstämmiga och jämförbara. Utan en tydlig EU-ram, dvs. unionslagstiftning där gemensamma statistiska begrepp, rapporteringsformat och kvalitetskrav fastställs, kan medlemsstaterna inte uppnå den samstämmighet och jämförbarhet som krävs. Målet för den föreslagna åtgärden, dvs. att rationalisera den europeiska jordbruksstatistiken, kan inte uppnås på ett tillfredsställande sätt av de enskilda medlemsstaterna. Åtgärder kan vidtas på ett effektivare sätt på EU-nivå, på grundval av en unionsakt som säkerställer samstämmighet och jämförbarhet mellan de statistiska uppgifterna på EU-nivå inom de statistikområden som omfattas av den föreslagna rättsakten. Själva uppgiftsinsamlingen kan dock fortfarande utföras av medlemsstaterna.

Förslaget är därför, enligt kommissionen, i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget.

Förslaget är, enligt kommissionen, förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl: Förslaget kommer att säkerställa kvalitet och jämförbarhet för den europeiska jordbruksstatistik som samlas in genom urvalsundersökningar genom att samma principer tillämpas i alla

medlemsstater. Det kommer också att säkerställa att den europeiska jordbruksstatistik som samlas in genom urvalsundersökningar förblir relevant och anpassas för att tillgodose användarnas behov. Genom förordningen kommer statistikproduktionen att bli mer kostnadseffektiv samtidigt som den beaktar särdragen i medlemsstaternas system. Den nuvarande EU-lagstiftningen om jordbruksstatistik har utvecklats sedan 1950-talet. En utvärdering av det europeiska jordbruksstatistiksystemet har visat att en gemensam ram för insamling, bearbetning och spridning av statistiska jordbruksdata kan göra processerna effektivare och minska identifierade kvalitetsproblem. Förordningen förväntas minska den ekonomiska och administrativa bördan för uppgiftslämnarna, de nationella, regionala och lokala myndigheterna, företagen och allmänheten. Det kommer att ske särskilt genom att begrepp och metoder standardiseras, dubbelarbete undviks, frekvensen för överföringen av uppgifter inom vissa områden minskas och en kombination av källor utöver undersökningar används i större utsträckning. I enlighet med proportionalitetsprincipen går den föreslagna förordningen, enligt kommissionen, inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet med förordningen.

Enligt regeringen är förslaget förenligt med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådets arbetsgrupp för statistik. Beslut kan förväntas under 2018.